

## Faktoring şirketinin dorse ve çekici alım satımında KDV hk.

|                   |                               |
|-------------------|-------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                        |
| <b>Kanun</b>      | KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU    |
| <b>Özelge no</b>  | 39044742-130[Özelge]-E.114833 |
| <b>Tarih</b>      | 30.01.2020                    |

### T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

#### İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

#### Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130[Özelge]-E.114833

30.01.2020

Konu : Faktoring şirketinin dorse ve çekici alım satımında KDV

İlgi : a) 10/04/2018 tarih ve 1243257 evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

b) 14/08/2018 tarih ve 4454349 evrak kayıt numaralı dilekçeniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve dilekçenizin incelenmesinden Şirketinizin 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında faktoring faaliyetlerinize yönelik kredi kullandığı borçluların teminat olarak gösterdiği taşıtlar (dorse ve çekici) için, borcun ödenmemesi nedeniyle, icra yoluyla takibe gidildiği, icrada istenilen satış bedelinin oluşmaması halinde söz konusu taşıtların satış amacıyla Şirketiniz tarafından icradan satın alındığı, söz konusu taşıtların alımında ödenen katma değer vergisinin ne şekilde kayıtlara intikal ettirileceği ve taşıtların Şirketiniz tarafından satışı sırasında hesaplanan katma değer vergisinden alımdaki KDV'nin indiriminin mümkün olup olmadığı, mümkünse alım ve satım hesap dönemlerinin farklı olması durumunda kayıt düzeninin ve beyan şeklinin

nasıl olacağı konularında tereddüt hasıl olduğundan bahisle Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

## **I-BSMV YÖNÜNDEN**

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında,

"Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iştigal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar."

hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "B/2- 6802 Sayılı Kanunun 28 inci Maddesinin İkinci Fıkrasında Belirtilen Muamele ve Hizmetleri Esas İştigal Konusu Olarak Yapanlar" başlıklı bölümünde,

"6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iştigal konusu olarak yapanlar, bu işlemleri ilgili kanunlarla yetkilendirilmek veya izin verilmek suretiyle yürütülen kişileri ifade etmektedir. Dolayısıyla bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olarak BSMV ye tabi olacak, bunlar dışındakilerin aynı fıkrada belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olmadığından KDV ye tabi olacaktır..." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, 6361 sayılı Kanunun verdiği yetki çerçevesinde 6802 sayılı Kanunun 28 maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iştigal konusu olarak yapması hasebiyle BSMV mükellefi olan Şirketinizin sadece anılan fıkrada belirtilen işlemleri BSMV'ye tabi olup, borçluların teminat olarak gösterdiği ve borcun ödenmemesi nedeniyle icrada satışa konu edilen ancak istenilen satış bedelinin oluşmaması nedeniyle satış amacıyla Şirketiniz tarafından icradan satın alınan dorse ve çekici gibi taşıtların alım satım işlemleri BSMV'nin konusuna girmemektedir.

## **II-KDV YÖNÜNDEN**

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde; Türkiye'de ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-17/4-e maddesinde; banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının, sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemlerin KDV'den istisna olduğu,

-29/1-a maddesinde; mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebileceği,

-29/3 üncü maddesinde; indirim hakkının, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılacağı

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, 6361 sayılı Kanun kapsamında faktoring faaliyetleri ile iştigal eden Şirketinizin BSMV'nin konusuna girmeyen taşıt satışları için genel hükümler çerçevesinde KDV uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Şirketinizce taşıtların icra müdürlüğünden alınması sırasında ilgili kurum tarafından düzenlenecek belgede yer alan KDV'nin, tarafınızca yapılacak taşıt satışları için hesaplanan KDV'den indirilmesi mümkün bulunmaktadır.

### **III-MUHASEBE UYGULAMALARI YÖNÜNDEN**

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak;

- Muhasebenin Temel Kavramları,
- Muhasebe Politikalarının Açıklanması,
- Mali Tablolar İlkeleri,
- Mali Tabloların Düzenlenmesi ve Sunulması,
- Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve İşleyişi

konularında düzenlemeler yapan 1 No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 1.1.1994 tarihinden itibaren zorunlu olarak uygulanmak üzere 26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yapılan düzenlemenin amacı; bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmalarının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılmasıdır.

Yapılan düzenlemelerin kapsamına bilanço esasına göre defter tutan gerçek ve tüzel kişiler girmektedir. Diğer bir anlatımla, söz konusu teşebbüs ve işletmeler bu Tebliğle belirlenen muhasebe usul ve esaslarına uymak zorundadırlar. Teşebbüs ve işletmelerin kamu idare ve müesseselerine ait olması, hukuki yapılarının farklılığı, özel kanunlarının bulunması, vergi muafiyeti ve istisnalarından yararlanmaları, bu mecburiyetleri yerine getirmelerine engel teşkil etmemektedir. Bu teşebbüs ve işletmelerin ticari esaslara göre faaliyet göstermeleri, belirlenen muhasebe usul ve esaslarına uymaları için yeterlidir.

Ancak; bilanço esasına göre defter tutmakla beraber faaliyet konuları itibariyle farklı muhasebe tekniğini kullanmak durumunda bulunan;

- Banka ve Sigorta şirketleri,
- Özel Finans Kurumları,
- Finansal Kiralama Şirketleri (faktoring vb. alanlarda faaliyet gösterenler dahil),
- Menkul Kıymet Yatırım Fonları, Aracı Kurumlar ve Yatırım Ortaklıkları

bu Tebliğ ile belirlenen "Muhasebenin Temel Kavramları"na, "Muhasebe Politikalarının Açıklanması"na ve "Mali Tablolar İlkeleri"ne uymaları kaydıyla bu Tebliğin diğer mecburiyetlerini yerine getirmekle yükümlü değillerdir.

Ayrıca, faktoring şirketleri için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından Tekdüzen Hesap Planı ve Açıklamalarına yönelik özel bir düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda, borçluların teminat olarak gösterdiği ve borcun ödenmemesi nedeniyle icrada satışa konu edilen ancak istenilen satış bedelinin oluşmaması nedeniyle satış amacıyla Şirketiniz tarafından icradan satın alınan dorse ve çekici gibi taşıtların alım satım işlemlerinin ve bunlara ilişkin KDV indirim ve hesaplamalarının BDDK tarafından yapılan düzenlemeler çerçevesinde kayıt altına alınması gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026